

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 4C/238/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812208294
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 03. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Kozenko
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2013:8812208294.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Jánom Kozenkom v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, zast. Advokátska kancelária Antovszká,s.r.o., so sídlom Žabotova 2/B, 811 04 Bratislava, IČO: 36 866 881 p r o t i žalovanému: B. M., nar. XX.X.XXXX, bytom I. XXX/X, XXX XX A. C. D., zast. JUDr. Miroslavom Repovským, M.R.Štefánika 875/200, 093 01 Vranov nad Topľou, o zaplatenie 126,09 eur s prísl. t a k t o

rozhodol:

Súd zaväzuje žalovaného uhradiť žalobcovi sumu 104,77 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 104,77 eur od 17.8.2011 až do dňa zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd žalobu žalobcu čo do zvyšku zamietá.

Súd zaväzuje žalovaného uhradiť žalobcovi trovy konania vo výške 10,92 eur k rukám žalobcu a trovy právneho zastúpenia v sume 57,88 eur k rukám právneho zástupcu žalobcu a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenia 126,09 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,50% ročne zo sumy 104,77 eur od 17.8.2011 do zaplatenia a náhrady trov konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že dňa 8.4.2010 uzavrel so žalovaným v súlade s ust. § 262 ods., 2, § 708 a nasl., § 716 a nasl. Obchodného zákonníka, § 43b ods. 1 Občianskeho zákonníka a Všeobecnými obchodnými podmienkami banky zmluvu č. 8938005001, na základe ktorej poskytol žalovanému službu povolené prečerpanie na osobnom účte a žalovaný prostredníctvom svojho účtu vykonával bezhotovostné a hotovostné platobné operácie na ľarchu osobného účtu. Na vyššie uvedený účel poskytol žalovanému na účet peňažné prostriedky, ktoré mohol čerpať do výšky poskytnutého debetného limitu. Po posúdení predložených dokladov vyhodnotil, že žalovaný splnil podmienky na poskytnutie debetného limitu, pričom žalovaný počas trvania zmluvy prečerpал sumu vo výške 104,77 eur. V súlade so zmluvou v prípade konkludentného prijatia návrhu zmluvy o poskytovaní služby povoleného prečerpania bankou, dôjde povolením čerpania peňažných prostriedkov do výšky debetného limitu na účet k platnému a účinnému uzatvoreniu zmluvy o poskytnutí služby povoleného prečerpania. Výšku a účinnosť debetného limitu banka oznámi majiteľovi účtu formou výpisu z technického systému banky na zaslanie výpisov v zmysle zmluvy. V zmysle zmluvy na poskytovaní produktov/služieb je banka oprávnená zúčtovať si poplatky podľa Sadzobníka poplatkov v platnom znení a všetky takéto poplatky účtuje na ľarchu účtu zriadeného na základe zmluvy, ktorého sa poskytnutie produktu/služby týka, resp. na ľarchu akéhokoľvek iného účtu majiteľa účtu vedeného v banke. Vzhľadom k tomu, že žalovaný nedoplnil zostatok na svojom účte minimálne o čiastku

nepovoleného debetného zostatku zvýšený o ďalšie položky stanovené v zmluve a v Sadzobníku poplatkov, dňa 16.8.2011 odstúpil od zmluvy z dôvodu podstatného porušenia zmluvných podmienok. V odstúpení od zmluvy vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy 126,09 eur, ktorá pozostáva z istiny 104,77 eur a sankčného úroku z omeškania vo výške 21,32 eur v súlade s výpisom z účtu z peňažného ústavu, ktorým deklaruje, že výška a špecifikácia jednotlivých pohľadávok sú generované bankovým systémom a predstavuje aktuálny záväzok toho ktorého dlžníka k rozhodujúcemu dátumu v zmysle zmluvy. Za rozhodujúci dátum pre určenie základnej úrokovej sadzby považuje deň 17.8.2011, t.j. deň nasledujúci po odstúpení od zmluvy.

Žalovaný uviedol, že uznáva uplatnenú pohľadávku, avšak nie je ochotný uhradiť trovy konania, snažil sa so zástupcom žalobcu skontaktovať, aby nedošlo k zbytočnému navyšovaniu trov konania v súvislosti s týmto konaním. Existuje európsky etický kódex bánk, žalovaný je ochotný uplatnenú pohľadávku uhradiť v mesačných splátkach po 30 eur.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobným návrhom a jeho prílohami - zmluvou o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov služieb zo dňa 8.4.2010, potvrdením o prevzatí platobnej karty, PIN obálky, poistky zo dňa 3.5.2010, výpisom z účtu žalovaného, oznámením o odstúpení od zmluvy zo dňa 5.8.2011, listom zo dňa 1.9.2010, Všeobecnými obchodnými podmienkami - Prima banka Slovensko, a.s. s účinnosťou od 1.7.2012, sadzobníkom poplatkov Dexia banka Slovensko a.s. platným od 1.1.2009, písomným podaním žalobcu zo dňa 13.11.2012 spolu s prílohou a zo dňa 18.3.2013, výpoveďou žalovaného a zistil nasledovný skutkový stav.

Žalobca ako banka pod vtedajším obchodným menom Dexia banka Slovensko, a.s. a žalovaný ako majiteľ účtu uzavreli dňa 8.4.2010 zmluvu o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb v zmysle § 269 ods. 2, § 708 a nasl., § 716 a nasl. Obchodného zákonníka a mimo iných aj obchodnými podmienkami pre príslušný produkt/službu banky a Všeobecnými obchodnými podmienkami banky v platnom znení.

Podľa čl. I. zmluvy obsahom zmluvy bola pod bodom 1. zmluva o zriadení účtu a pod bodom 4. návrh majiteľa účtu na uzatvorenie zmluvy o poskytovaní služby povolené prečerpanie na osobnom účte (ďalej len „služba PP“). Pri uvedení možnosti zriadenie služby povolené prečerpanie na osobnom účte bola zaznačená možnosť „nie“. Ďalej bolo v bode 4. uvedené, že v prípade konkludentného prijatia návrhu zmluvy o poskytnutí služby PP bankou, dôjde povolením čerpania peňažných prostriedkov do výšky debetného limitu na účte v čl. I. bod 1 Zmluvy k platnému a účinnému uzatvoreniu zmluvy o poskytovaní služby PP. Výšku a účinnosť debetného limitu banka oznámi majiteľovi účtu formou výpisu z technického systému banky na adresu na zasielanie výpisov v zmysle čl. I bod 1. zmluvy.

V zmysle čl. IV. zmluvy zmluvné strany sú oprávnené kedykoľvek počas platnosti zmluvy písomne vypovedať poskytovanie produktu/služby podľa príslušnej zmluvy v súlade s podmienkami a výpovednými lehotami podľa obchodných podmienok pre príslušný produkt/službu, pokiaľ majiteľovi účtu ostane zriadený minimálne jeden účet na základe zmluvy.

Zmluva je uzatvorená na dobu neurčitú, zmluvné strany sú oprávnené kedykoľvek písomne vypovedať zmluvu s účinnosťou dňom uplynutia najdlhšej výpovednej lehoty pre príslušný produkt/službu podľa obchodných podmienok pre príslušný produkt/službu zriadený na základe zmluvy (čl. V zmluvy).

V zmysle čl. VII. bod 2. zmluvy majiteľ účtu vyhlasuje, že obdržal obchodné podmienky, ktoré sú súčasťou zmluvy /príslušných zmlúv a zaväzuje sa ich dodržiavať.

Podľa žalobcom predloženého výpisu z účtu žalovaného ku dňu 16.8.2011 predstavovalo vyrovnanie zostatku účtu sumu 104,77.

Listom zo dňa 5.8.2011 žalobca žalovanému oznámil, že nakoľko od dňa 1.6.2010 je na jeho účte vykazovaný debetný zostatok, ktorého aktuálneho výška je 101,93 eur, týmto odstupuje od príslušnej zmluvy o uvedenom účte dňom doručenia tohto oznámenia v súlade s príslušnými ustanoveniami Všeobecných obchodných podmienok Dexia banky Slovensko, a.s.. Zároveň dňom doručenia tohto odstupenia zaniknú všetky zmluvy o poskytovaní produktov/služieb, ktoré sa viažu výlučne k zrušenému účtu a ukončí sa poskytovanie týchto produktov/služieb. Žalovaného vyzval na úhradu debetného zostatku do troch dní od doručenia tejto výzvy.

Žalobca vyzýval žalovaného na úhradu nepovoleného debetného zostatku aj listom zo dňa 1.9.2010, kde ho zároveň upozornil, že aktuálna suma nepovoleného debetného zostatku je úročená sankčnou úrokovou sadzbou v zmysle platného Sadzobníka vo výške 20% p.a.

Žalobca taktiež súdu predložil Všeobecné obchodné podmienky - Prima banka Slovensko, a.s. účinné od 1.7.2012. Súd sa však týmito bližšie nezaoberal, nakoľko podľa čl. IX bod 20 tieto VOP nadobúdajú platnosť dňom zverejnenia a účinnosť dňa 1.7.2012, no daný právny vzťah vznikol medzi účastníkmi konania na základe zmluvy zo dňa 8.4.2010 a žalovaný sa pri podpise zmluvy mohol oboznámiť iba so všeobecnými obchodnými podmienkami účinnými v čase uzavretia zmluvy, ktoré však žalobca napriek výzve súdu v liste zo dňa 1.10.2012 nepredložil a ani neposkytol súdu v súvislosti s predložením všeobecných podmienok a ich účinnosťou žiadne vysvetlenie. Sám žalobca uvádza, že žalovaný podpisom predmetnej zmluvy „vyhlásil, že obdržal obchodné podmienky, ktoré sú súčasťou Zmluvy a zaviazal sa ich dodržiavať“.

V písomnom podaní zo dňa 13.11.2012 žalobca uviedol, že na základe uzavretej Zmluvy sa žalobca zaviazal zriadiť pre žalovaného osobný účet a uzatvoriť s ním zmluvu o vydaní a používaní platobnej karty. Žalovaný svojim podpisom vyhlásil, že obdržal obchodné podmienky, ktoré sú súčasťou Zmluvy a zaviazal sa ich dodržiavať. Dikcia zákona v ust. § 273 ods. 1 stanovuje, že časť obsahu zmluvy možno určiť aj odkazom na všeobecné obchodné podmienky vypracované odbornými alebo záujmovými organizáciami alebo odkazom na iné obchodné podmienky, ktoré sú stranám uzavierajúcim zmluvu známe alebo k návrhu priložené. Toto ustanovenie je kogentné a nie je možné zmeniť ho dohodou zmluvných strán. V danej právnej veci ide jednoznačne o tzv. „iné obchodné podmienky“. Keďže tieto nemajú charakter všeobecne známych obchodných podmienok, zákon vyžaduje, aby boli zmluvným stranám známe alebo k návrhu priložené a zároveň, aby s nimi zmluvné strany vyjadrili súhlas. Je teda zrejmé, že po splnení zákonom stanovených podmienok sa všeobecné obchodné podmienky stávajú súčasťou zmluvy a ich znenie tvorí obsah zmluvy. Podľa čl. I. bodu 3 Všeobecných obchodných podmienok (ďalej len ako „VOP“) VOP sú súčasťou zmlúv uzatvorených medzi bankou a klientom a tvoria časť ich obsahu. Podľa čl. I. bodu 7 VOP za poskytovanie bankových produktov/služieb a úkony s nimi súvisiace je banka oprávnená účtovať si poplatky podľa aktuálneho Sadzobníka poplatkov banky v platnom znení (ďalej len sadzobník). Sankčným poplatkom sa rozumie zmluvná pokuta spojená s porušením, resp. neplnením ustanovení zmluvy vrátane týchto VOP zo strany klienta, resp. inej povinnej osoby. Banka má právo meniť sadzobník. Banka sa zaväzuje zverejniť nové znenie sadzobníka vo svojich obchodných priestoroch a na svojej internetovej stránke najneskôr v deň účinnosti zmeny. Podľa čl. III. bodu 23 VOP ak účet/vkladná knižka/vkladový účet dosiahne debetný (záporný) zostatok, prípadne prekročí povolené prečerpanie bez súhlasu banky, debetný zostatok na účte/knižke klienta nadobúda charakter nepovoleného debetu (ďalej len „nepovolený debet“). V prípade vzniku takéhoto nepovoleného debetu banka zašle klientovi upomienku s požiadavkou na vyrovnanie nepovoleného debetu v lehote v nej stanovenej a klient je povinný nepovolený debet vyrovnať v bankou stanovenej lehote uvedenej v upomienke zaslanej bankou. Nevyrovnáme nepovoleného debetu v stanovenej lehote sa považuje za podstatné porušenie zmluvy o účte, pričom pohľadávka banky z nepovoleného debetu sa stane okamžite splatnou vrátane príslušenstva a banka je oprávnená si ju započítať na ťarchu pohľadávky klienta voči banke. Ak vznikne na účte/vkladnej knižke debetný (záporný) zostatok, resp. je prekročené povolené prečerpanie, má banka právo uplatniť úročenie debetu/nepovoleného prečerpania a následne takýto úrok zúčtovať na ťarchu účtu/vkladnej knižky. príp. účtovať sankčný poplatok, ktorý je spolu s debetnými úrokmi uvedený v sadzobníku. Podľa čl. III. bodu 37 VOP banka je oprávnená od zmluvy odstúpiť pre podstatné porušenie zmluvy s okamžitou možnosťou zrušenia účtu/vkladnej knižky, ak klient dosiahol nepovolený debet a v lehote stanovenej bankou nepovolený debet nevyrovnal.

Nakoľko žalovaný porušil Zmluvu a VOP, a to tým, že jeho účet dosiahol debetný zostatok, ktorý nadobudol charakter nepovoleného debetu v zmysle čl. III. bodu 23 VOP, žalobca v súlade s čl. III. bodu 37 VOP listom odstúpil od Zmluvy a vyzval žalovaného na úhradu príslušného debetného zostatku v lehote do troch dní odo dňa doručenia odstúpenia, pričom dňom doručenia odstúpenia zanikli aj všetky zmluvy o poskytovaní produktov/služieb viažuce sa k zrušenému účtu (napr. povolené prečerpanie na účte, platobná karta, služby elektronického bankovníctva a iné) a žalobca ukončil poskytovanie týchto produktov/služieb podľa príslušných zmlúv. Žalovaný však na uvedenú výzvu žalobcu nereagoval a neuhradil príslušný debetný zostatok. Na základe tejto skutočnosti došlo k vyrovnaní nevyrovnanej výšky debetného zostatku žalovaného žalobcom, čo je vyjadrené vo výpise z účtu žalovaného pod položkou „vyrovnanie zostatku zatv. účtu.“ Z uvedeného titulu sa preto žalobca v tomto konaní domáha zaplata sumy rovnajúcej sa nevyrovnanej výške debetného zostatku na žalovanom. Aktuálna výška debetného zostatku (istina) je stanovená v poslednom výpise z účtu žalovaného pod položkou „vyrovnanie zostatku zatv. účtu“, a predstavuje sumu 104,77 eur. V zmysle citovaného čl. III bodu 23 VOP v prípade, ak účet žalovaného dosiahne debetný (záporný) zostatok, je žalobca oprávnený účtovať si sankčný poplatok, ktorého výška je stanovená podľa príslušného sadzovníka poplatkov, ktorý žalobca zverejňuje spôsobom uvedeným v čl. I bode 7 VOP. Podľa časti „E) Depozitné produkty - ostatné poplatky“, bodu I.D.5. Sadzovníka poplatkov žalobcu platného v čase uzavretia Zmluvy, sankčná úroková sadzba pri nepovolenom debete na osobnom účte je vo výške 20 % ročne, pričom žalobca si príslušný sankčný úrok z omeškania uplatňuje z vyčíslenej istiny za obdobie odo dňa odstúpenia od Zmluvy do dňa podania návrhu na vydanie platobného rozkazu.

Žalobca v písomnom podaní zo dňa 18.3.2013 uviedol rovnaké skutočnosti ako v podaní zo dňa 13.11.2012 a navyše uviedol, že aj napriek trom pokusom zo strany žalobcu a jeho právneho zástupcu (list zo dňa 01.09.2010, list zo dňa 05.08.2011 a pokus o zmier - predžalobná upomienka zo dňa 30.07.2012), žalovaný na tieto žiadnym spôsobom nereagoval, súdu nepredložil žiadne dôkazy, ktoré by preukazovali opak, a preto sa tvrdenie žalovaného javí ako účelové. V zmysle § 566 Občianskeho zákonníka je veriteľ povinný prijať aj čiastočné plnenie, ak to neodporuje dohode alebo povahe pohľadávky. Žalovaný však neuhradil svoj dlh ani len čiastočne. Dlžná suma žalovaného voči žalobcovi predstavuje len sumu 126,09 eur s príslušenstvom. Žalovaný nielenže neuhradil svoj dlh ani len sčasti, ale ani nevyvinul žiadnu aktivitu smerujúcu k mimosúdnej dohode. V prípade ak by žalovaný plnil svoj dlh voči žalobcovi čo i len čiastočne, žalobca je v zmysle § 329 Obchodného zákonníka povinný prijať aj čiastočné plnenie záväzku. Žalovaný ďalej uvádza, že nie je ochotný uhradiť trovy konania. Nie je na ľubovôli žalovaného, či je ochotný uhradiť trovy konania alebo nie. Žalovaný na pojednávaní vyjadril ochotu svoj dlh uhradiť v mesačných splátkach po 30 eur, avšak žalobca so splátkovým kalendárom nesúhlasí. Plnenie v splátkach zjavne znevýhodňuje postavenie žalobcu, nakoľko pri takto nastavenej výške mesačný splátok s ohľadom na výšku pohľadávky je časový horizont jej uspokojenia neúmerne dlhý. Okrem uvedeného sa taktiež zhoršuje postavenie samotného žalovaného, keďže platením dlžnej sumy v nízkych splátkach, a teda v dôsledku neúmerne dlhého časového obdobia až do úplného splatenia istiny v splátkach, neustále rastú úroky z omeškania, čím sa samotná výška pohľadávky taktiež zvyšuje. Žalobca ďalej žiadal súd aby v zmysle § 153a ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku vec rozhodol rozsudkom na základe uznania.

Zmluvou o bežnom účte sa zaväzuje banka zriadiť od určitej doby na určitú menu bežný účet pre jeho majiteľa (§ 708 ods. 1 Obchodného zákonníka).

Podľa § 716 ods. 1 Obchodného zákonníka zmluvou o vkladovom účte sa zaväzuje banka zriadiť tento účet pre jeho majiteľa v určitej mene a platiť z peňažných prostriedkov na účte úroky a majiteľ účtu sa zaväzuje vložiť na účet peňažné prostriedky a prenechať ich využitie banke.

V zmysle § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Občiansky zákoník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Ako vyplýva z § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Ako vyplýva z § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení neskorších predpisov spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Ako je zrejmé z § 2 písm. a), b) zákona o spotrebiteľských úveroch sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, je povinný platiť z nezaplatenej sumy úroky z omeškania dohodnuté v zmluve. Ak úroky z omeškania neboli dohodnuté, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania podľa predpisov občianskeho práva. Ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva.

Z ustanovení § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorý vo svojom § 3 stanovuje, že výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

V zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka § výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzavretá zmluva o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb, predmetom ktorej bolo zriadenie osobného účtu, uzatvorenie zmluvy o vydaní a používaní platobnej karty s denným limitom 500 eur, uzatvorenie zmluvy o poskytovaní služby elektronického bankovníctva.

Súd vzhľadom na vyššie uvedené vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi konania ako spotrebiteľskú zmluvu, keďže v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdného dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmé aj obligatórnosť zásahu súdu proti

nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

Vzhľadom na uvedené súd preskúmal predmetnú zmluvu aj napriek uznaniu nároku žalobcu žalovaným na pojednávaní.

Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka v prípade, že je to pre spotrebiteľa výhodnejšie. Aj keď predmetná zmluva je zmluvou, ktorá vykazuje známky absolútneho obchodu a je potrebné ju posúdiť podľa Obchodného zákonníka, je zároveň zmluvou spotrebiteľskou, a potom normy obchodného práva sú použiteľné len vtedy, ak neodporujú úprave spotrebiteľských vzťahov podľa Občianskeho zákonníka a vykonávacích predpisov, ktoré ustanovenia majú prednosť pred aplikáciou Obchodného zákonníka.

Keďže žalovaný služby žalobcom poskytnuté využíval a čerpal peňažné prostriedky prostredníctvom platobnej karty č. XXXX XXXX XXXX XXXX, ktorú prevzal dňa 3.5.2010, no ako je to zrejmé z predloženého výpisu, debetný zostatok na jeho účte predstavoval 104,77 eur, preto ho súd zaviazal na zaplatenie tejto sumy.

Žalobcovi vznikol opodstatnený nárok pri výške úroku z omeškania 9,5 % ročne podľa § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády SR č. 87/1995 Z. z., keďže základná úroková sadzba ECB predstavovala od 13.7.2011 do 9.11.2011 predstavovala 1,5% a od v tomto období sa žalovaný dostal do omeškania, pričom žalobca potom, čo odstúpil od predmetnej zmluvy, požadoval sankčný úrok odo dňa nasledujúceho pod dni vyrovnania zostatku na účte žalovaného, ako to vyplýva z výpisu z účtu žalovaného, teda odo dňa 17.8.2011.

Ďalšia žalobcom uplatňovaná suma predstavuje nárok na vyčíslený sankčný úrok z omeškania v sume 21,32 eur. Ako už súd uviedol vyššie, žalobca oznámil žalovanému, že nepovolený debetný zostatok bude úročený sankčným úrokom z omeškania vo výške 20% ročne.

Sankčný úrok svojou podstatou zodpovedá povahe dohodnutého úroku pre prípad omeškania, pričom však dohoda o úroku z omeškania nevyplýva priamo zo zmluvy, iba v bode 1.D.5 Sadzobníka poplatkov je uvedená výška sankčnej úrokovej sadzby. Debetný zostatok tak bol úročený sankčným úrokom vo výške 20% ročne, teda úrokom pre prípad omeškania. Súd však žalobcovi priznal úrok z omeškania zákonnej výške odo dňa nasledujúceho pod dni vyrovnania zostatku na účte žalovaného, preto nárok žalobcu na úrok z omeškania prevyšujúci zákonný úrok, súd považuje za nedôvodný.

Keďže v danom prípade ide nepochybne o spotrebiteľskú zmluvu, ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka predstavuje korektív pre použitie ustanovení Obchodného zákonníka, a to aj napriek charakteru úverovej zmluvy ako absolútneho obchodu. Uvedené znamená, že Obchodný zákonník možno v prípade spotrebiteľskej zmluvy aplikovať iba tam, kde nenarazí na obmedzenia vyplývajúce z Občianskeho zákonníka. Pokiaľ si teda zmluvné strany dojednali sankčný úrok majúci charakter úroku z omeškania, ktorý je síce v súlade s úpravou § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka, ale presahuje úrok z omeškania prípustný podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, má súd za to, že na daný právny vzťah je potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka. Pokiaľ zákonodarca s účinnosťou od 15.1.2009 novelizoval ustanovenie § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka tak, že v prípade záväzkov vzniknutých zo spotrebiteľských zmlúv možno úroky z omeškania dohodnúť najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva, reagoval tak na úpravu ochrany spotrebiteľa

vyplývajúcu z prepisov Európskej únie, aproximovanú do slovenského právneho poriadku už skôr, v rámci ochrany spotrebiteľa v Občianskom zákonníku a zákone o spotrebiteľskom úvere, aby odstránil prípadné pochybnosti. Vychádzajúc z právnej úpravy ochrany spotrebiteľa platnej v čase účinnosti zmluvy, na základe § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré sa vzťahuje aj na zmluvy majúce charakter absolútnych obchodov je potrebné na spotrebiteľskú zmluvu aplikovať ustanovenie § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, keďže táto úprava je pre žalovaného ako spotrebiteľa výhodnejšia.

Aj v prípade, že by sankčný poplatok bol súdom posúdený ako zmluvná pokuta, ako ho charakterizuje žalobca (pričom sa odvoláva na všeobecné obchodné podmienky účinné od 1.7.2012 a zmluva medzi účastníkmi bola uzavretá dňa 8.4.2010), je potrebné poukázať na skutočnosť, že listom zo dňa 5.8.2011 došlo zo strany žalobcu k odstúpeniu od predmetnej zmluvy a keďže ide o spotrebiteľskú zmluvu, ako už bolo uvedené vyššie, na uvedenú vec aj v časti o vadnosti právneho úkonu (odstúpenie od zmluvy) dopadá právna úprava občianskeho práva. V danej súvislosti súd poukazuje aj na názor vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 13.9.2012 sp.zn. 20Co/35/2011. Podľa Občianskeho zákonníka sa zmluva zrušuje s účinkami od začiatku (ex tunc, § 48 ods. 2) a tým zanikajú práva a povinnosti zo zmluvy. Momentom odstúpenia od zmluvy vznikajú práva a povinnosti z porušenia práva (bezodôvodné obohatenie, náhrada škody). Účastníci zrušenej zmluvy si majú navzájom vrátiť už vykonané plnenia (§ 457 Občianskeho zákonníka). Na základe uvedeného tak žalovanému ostáva vrátiť žalobcovi iba sumu, v časti ktorej sa dostal do nepovoleného prečerpania, teda v danom prípade vo výške 104,77 eur z titulu bezodôvodného obohatenia, bez ďalších úrokov, pokút a poplatkov. Ustanovenie § 457 Občianskeho zákonníka má totiž reštitučný charakter a každý zo zmluvných subjektov je povinný vrátiť druhému všetko, čo od neho podľa zmluvy dostal a nezahŕňa v sebe náhradu za zhodnotenie vecí, ku ktorému v medziobdobí došlo.

Zároveň je potrebné uviesť, že pri vyhodnotení sankčného poplatku ako zmluvnej pokuty, ako to uvádza žalobca, bolo by možno takto požadovaný sankčný poplatok vyhodnotiť ako neprijateľný a v rozpore s dobrými mravmi. Pre žalovaného ako spotrebiteľa by zo zmluvy pre prípad omeškania vyplývali okrem zákonného úroku z omeškania vo výške 9,5% ročne aj sankcie v podobe sankčného poplatku vo výške 20% ročne a zároveň by nepovolený debet mohol byť úročený sankčnou úrokovou sadzbou vo výške 20% ročne, keďže aj žalobcom predložený sadzobník poplatkov účinný od 1.1.2009 rozlišuje medzi sankčnou úrokovou sadzbou pri nepovolenom debete podľa bodu 1.E.4 a zároveň sankčnou úrokovou sadzbou podľa bodu 1.D.5 sadzobníka. V predmetnom právnom vzťahu by tak bol za to isté porušenie právnej povinnosti (nedoplnenie debetného zostatku na osobnom účte) možný niekoľkonásobný postih spotrebiteľa - zákonný úrok z omeškania, zmluvná pokuta, sankčná úroková sadzba nepovoleného debetu, čo vedie k hrubej nerovnováhe v právach a povinnostiach žalobcu ako dodávateľa a žalovaného ako spotrebiteľa. Vzhľadom na uvedené tak súd sankčný poplatok ako zmluvnú pokutu vyhodnotil ako nárok v rozpore s dobrými mravmi a preto absolútne neplatný s poukazom na § 3 ods. 1 a § 39 Občianskeho zákonníka. Ide totiž o neprimeranú sankciu, ktorú znáša spotrebiteľ. Súd preto žalobu žalobcu v časti sankčného úroku z omeškania vo výške 21,32 eur zamietol.

Podľa § 160 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku, ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Bezprostredne vo výroku rozhodnutia je súd oprávnený určiť, že peňažné plnenie bude vykonané v splátkach. Vzhľadom na to, že v danom prípade žalovaný nepreukázal dôvodnosť povolenia úhrady žalovanej sumy v splátkach, súd mu splátky nepovolil. Žalovaný nepoukázal na skutočnosť, že by bol v zlej finančnej situácii, prípadne na iné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali povolenie splátok. Snaha kontaktovať žalobcu za účelom úhrady pohľadávky v splátkach bola žalobcom iba tvrdená, nijako však uvedené tvrdenie nepreukázal. Jednorazová úhrada v danej veci žalobcovi priznanej sumy 104,77 eur s príslušenstvom nepredstavuje značne neprimerané finančné zaťaženie.

V danom prípade pri rozhodovaní o trovách konania vychádzal z ustanovenia § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého ak má účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Z uplatnenej sumy 126,09 eur s úrokom z omeškania žalobcovi bolo priznaných iba 104,77 eur spolu s úrokom z omeškania. Žalobcov úspech tak predstavoval 83,09 % a neúspech 16,90 %.

Odmena za jeden úkon právnej služby v zmysle § 10 ods. 1 písm. a) vyhl. MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov v spojení s citov. ust. § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku predstavuje za jeden úkon sumu 16,60 eur.

Trovy právneho zastúpenia tak pozostávajú z troch úkonov právnej služby po 16,60 eur (prevzatie a príprava zastúpenia, písomné podanie na súd - žalobný návrh, vyjadrenie zo dňa 18.3.2013) podľa § 14 ods. ods. 1 písm. a), b), 2 x režijný paušál po 7,63 eur (rok 2012) a 1x režijný paušál po 7,81 eur rok 2013) podľa § 16 ods. 3 cit. vyhl. a DPH v sume 14,57 eur (20% zo sumy 72,87 eur) podľa § 18 ods. 3 cit. vyhl., spolu trovy právneho zastúpenia v sume 87,44 eur.

Súd nepriznal právnemu zástupcovi žalobcu odmenu za úkon - zaslanie pokusu o zmier, nakoľko podľa § 14 ods. ods. 1 písm. c) citovanej vyhl. v znení účinnom od 1.6.2009 odmena vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny patrí za písomné podanie na súd alebo iný orgán vo veci samej, teda nie protistrane.

Ďalšie trovy konania predstavuje suma 16,50 eur za zaplatený súdny poplatok.

Celkové trovy vynaložené žalobcom pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 16,50 eur a trov právneho zastúpenia v sume 87,44 eur. Po odrátaní neúspechu žalobcu v konaní od jeho úspechu (83,09 % - 16,90 %), tento účastník má právo na náhradu 66,19 % zo sumy 16,50 eur, čo vo finančnom vyjadrení predstavuje čiastku 10,92 eur a na náhradu 66,19 % z trov právneho zastúpenia 87,44 eur, čo vo finančnom vyjadrení predstavuje čiastku 57,88 eur.

Na základe vyššie uvedeného súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie. Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.